



# Risikorapport

vedr. opgørelse af tilstrækkelig basiskapital  
og solvensbehov pr. 31.12.12



SPAREKASSEN  
**Vendsyssel**

Sparekassen Vendsyssel ▪ Østergade 15 ▪ Dk-9760 Vrå  
Tel. +45 82 22 90 00 ▪ Fax. +45 82 22 95 94 ▪ CVR. nr. 64806815 ▪ Mail@sparv.dk ▪ www.sparv.dk

Indledning .....	4
1. Målsætning og risikopolitikker .....	4
Risikostyring generelt .....	4
Risikotyper .....	5
Kreditrisiko .....	5
Kreditrisiko på ikke finansielle modparter.....	6
Kreditpolitik .....	6
Opfølgning og styring .....	6
Svage engagementer.....	6
Risikospredning .....	7
Store engagementer.....	8
Solvens reservation .....	8
Individuelle nedskrivninger .....	9
Gruppevise nedskrivninger.....	10
Rentenulstillede udlån.....	10
Realiserede tab .....	11
Markedsrisiko.....	11
Renterisiko .....	11
Ejendomsrisiko (indirekte renterisiko).....	12
Valutarisiko.....	12
Aktierisiko .....	13
Rapportering.....	14
2.    Anvendelsesområde .....	15
3.    Basiskapital.....	16
4.    Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital .....	17
Solvenskrav til kreditrisici .....	17
Solvenskrav til markedsrisici .....	17
Solvenskrav til operationel risiko .....	17
5.    Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m. ....	18
Den interne proces.....	18
Metode .....	18
6.    Opdeling af solvensbehovet på risikokategorier.....	19
7.    Kommentering af koncernens solvensbehov .....	20
Indtjening.....	20

Udlånsvækst.....	20
Kreditrisici.....	20
Markedsrisici.....	21
Likviditetsrisici.....	21
Operationelle risici.....	21
8. Lovbestemte krav.....	21
9. Solvensprocent og basiskapital.....	21
10. Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov.....	22
11. Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter.....	22
12. Kreditrisiko.....	22
Vægtede poster med kreditrisiko.....	22
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori.....	24
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeringskategori.....	25
Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher:.....	26
Bevægelser på misligholdte og værdiforringede fordringer.....	27
13. Kreditvurderingsbureauer.....	27
14. Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden.....	27
15. Markedsrisiko.....	28
Opgørelse af solvensrisici på poster med positionsrisiko.....	28
16. Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller).....	28
17. Operationel risiko.....	28
18. Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen.....	29
19. Renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen.....	30
20. Securitiseringer.....	30
21. Kreditrisiko i IRB-institutter.....	30
22. Kreditreducerende metoder.....	30
Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.....	31
23. Avancerede målemetoder til opgørelse af operationen risiko.....	32

## Indledning

I henhold til kapitalbekendtgørelsens §§60-66 samt bilag 20 hertil skal sparekassen offentliggøre oplysninger omkring finansielle risici og politikker til styring af disse. Sparekassen anvender standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici.

Der vil være oplysninger i denne risikorapport som tillige kan findes i Årsrapporten 2012 for Sparekassen Vendsyssel. Risikorapporten 2012 er offentliggjort samtidig med Årsrapporten 2012 på sparekassens hjemmeside – [www.sparv.dk](http://www.sparv.dk).

Punkterne i denne risikorapport svarer til punkterne i Finanstilsynets bilag 20 til kapitaldækningsbekendtgørelsen. Ifølge kapitaldækningsbekendtgørelsen § 64 skal oplysningerne offentliggøres minimum 1 gang årligt, dog oftere såfremt sparekassen måtte vurdere at dette er nødvendigt. Punkterne 6-10 offentliggøres halvårligt i forbindelse med beregning af solvensbehovet. Sparekassen vurderer, at en årlig offentliggørelse af den samlede rapport er tilstrækkelig, men behovet for offentliggørelsen bliver vurderet løbende tilsvarende behovet for ændringer i det individuelle solvensbehov mv. Det vurderes, at de offentliggjorte oplysninger samt offentliggørelsesfrekvensen er hensigtsmæssig, set i forhold til risikoeksponeringen.

Oplysningerne i denne risikorapport er ikke revideret. Alle beløb er i 1.000 kr. og vedrører koncernen Sparekassen Vendsyssel, med mindre andet er angivet.

## 1. Målsætning og risikopolitikker

I den efterfølgende gennemgang eksponeringsbeløb mv. samt de forskellige typer risici sker beskrivelsen på koncernniveau. Risikoen på koncernniveau afviger kun marginalt fra moderselskabsniveauet idet risici i datterselskaberne udelukkende vedrører ejendomme og ejendomsfinansiering og ikke adskiller sig fra den risiko som moderselskabet har på sine ejendomsbesiddelser.

## Risikostyring generelt

En meget stor del af indtjeningen i et pengeinstitut oprinder fra risici som instituttet bevidst har påtaget sig, så som udlån til kunder, garantistillelse, køb af værdipapirer eller opførelse af en ejendom. De forskellige risici er alle påvirket af samfundsmæssige elementer, som kan være mere eller mindre forudsigelige. Derfor er det vigtigt at kunne identificere, analysere og styre de risici der påtages, så der ikke opstår uforudsete tab.

Bestyrelsen i Sparekassen Vendsyssel har derfor fastlagt overordnede risikopolitikker og -rammer til styring af de risici som sparekassen er eksponeret overfor i egenskab af markedsdeltager. Rammerne er udstukket således at sparekassen kan værne om soliditeten samtidig med, at der er plads til handlefrihed og sparekassen samtidig kan være en attraktiv og pålidelig samarbejdspartner.

Direktionen er sparekassens øverste, daglige ledelse og agerer inden for de specifikke rammer, der udstikkes i forretningsordenen for bestyrelse og direktion. Direktionen fastlægger operative politikker for og fører tilsyn med koncernens risikostyring. Direktionen rapporterer om koncernens risici til bestyrelsen, ligesom den godkender væsentlige, forretningsmæssige dispositioner, herunder kreditbevillinger op til en specifik grænse.

## Risikotyper

Sparekassen er eksponeret over for en række risici, som styres af forskellige dele af organisationen. De væsentligste risici er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Operationel risiko
- Likviditetsrisiko

## Kreditrisiko

Kreditrisikoen er risikoen for, at låntager ikke kan opfylde sine forpligtelser. Sparekassens udlåns og garantistillelse er jævnt fordelt mellem privatkunder og mindre/mellemstore erhvervskunder indenfor mange forskellige sektorer. Rammerne for sparekassens kreditrisiko fastsættes af bestyrelsen og udmøntes dels i en kreditinstruks til direktionen og dels i en generel kreditpolitik. Bevillingsrammer er uddelegeret af direktionen til relevante personer. Sparekassens kreditafdeling er i dagligdagen ansvarlig for styring af sparekassens kreditpolitik og kreditrisiko. Kreditafdelingen klargør bevillinger, som overstiger bevillingsbeføjelserne i afdelingsnettet til den endelige bevillingsbehandling i direktionen og/eller bestyrelsen.

Al kreditgivning beror på en tilbundsående økonomisk indsigt hos kunden. I Sparekassen Vendsyssel eller de i øvrige selskaber i koncernen anvendes ikke kreditscore-modeller.

## **Kreditrisiko på ikke finansielle modparter**

Det operationelle ansvar for styringen af sparekassens kreditrisiko på ikke finansielle modparter varetages af sparekassens kreditafdeling. Krediteksponeringen overvåges i kreditafdelingen og af direktionen.

Sparekassen følger løbende alle signifikante udlån på individuel basis, og øvrige udlån via opståede objektive indikationer for værdiforringelser, der kan give problemer med engagementet. Der rapporteres løbende herom til sparekassens ledelse.

## **Kreditpolitik**

Der er udfærdiget en udførlig kreditpolitik. Kreditpolitikken er vedtaget af sparekassens bestyrelse.

Kreditpolitikken skal sikre, at der sker en afbalancering mellem indtjening og risiko. Sparekassens primære kundegrupper er privat- og landbrugskunder, samt små og mellemstore erhvervsvirksomheder i de markedsområder, hvor sparekassen selv er repræsenteret ved en filial. For kunder, som geografisk er placeret udenfor sparekassens primære område, forudsættes det at disse har en anden tilknytning til sparekassen eller dennes medarbejdere.

## **Opfølgning og styring**

Den centrale kreditafdeling overvåger løbende udviklingen i engagementernes kreditbonitet. Der gennemføres en løbende og systematisk kontrol af hele sparekassens engagementsportefølje. For engagementer der udvikler sig negativt, udarbejder kreditafdelingen en særskilt handlingsplan. Dette sker i samarbejde med den kundeansvarlige. Vurderingen af om der er objektiv indikation for værdiforringelse på et udlån eller garanti sker i kreditafdelingen, som endvidere foretager beregning på størrelsen af en eventuel nedskrivning.

## **Svage engagementer**

Individuelle nedskrivninger på kundeengagementer foretages, når det er sandsynligt ud fra objektive kriterier, at kunden ikke vil være i stand til helt eller delvist at tilbagebetale lån eller kreditter. I den interne risikostyring og rapportering arbejdes med en mere vidtgående definition af risiko end nedskrivningsbeløbene. For yderligere definition henvises til afsnittet "Intern risiko" nedenfor.

Opfølgning overfor svage engagementer og overførsel af engagementer til retslig inkasso sker i kreditafdelingen. Det vurderes i hver enkelt sag om sagsbehandlingen af et nødlidende engagement skal ske i kreditafdelingen eller overføres til en af de advokater der samarbejdes med på området. Sikkerheder i forbindelse med et nødlidende engagement forsøges realiseret så tidligt i forløbet som muligt for at sikre

værdierne bedst muligt. Det er kun undtagelsesvist, at sparekassen indgår aftale om overtagelse af aktiver i forbindelse med nødlidende engagementer. Såfremt dette sker forsøges disse aktiver videregivet hurtigst muligt.

## Risikospredning

Branchemæssig fordeling af koncernens udlåns- og garantiportefølje fremgår af oversigten nedenfor.

Udlån og garantiforpligtigelser til landbrug, fiskeri og skovbrug udgør den største enkeltstående branche.

Sparekassens primære markedsområde er kendetegnet ved, at specielt landbruget er et dominerende erhverv, hvorfor det også er naturligt, at den forholdsmæssige andel af udlån og garantiforpligtigelser til dette erhverv er væsentligt i den samlede balance. Sparekassen er i forbindelse med sit medejerskab af realkreditinstituttet DLR Kredit A/S yderligere eksponeret overfor branchen. Sparekassens ejerandel af DLR Kredit A/S udgør pr. 31. december 2012 i alt 240,2 mio. kr.

Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier	%	mio. kr.	%	mio. kr.
<b>Offentlige myndigheder (efter nedskrivninger / hensættelser).....</b>	<b>0,0</b>	<b>0,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri.....	16,1	1.742,7	17,1	1.635,5
Industri og råstofudvinding.....	5,1	554,3	5,7	548,7
Energiforsyning.....	3,2	344,2	4,2	404,1
Bygge- og anlægsvirksomhed .....	4,6	496,5	5,5	527,4
Handel.....	4,1	446,3	4,6	438,7
Transport, hoteller og restauranter.....	2,4	263,8	2,6	247,1
Information og kommunikation.....	0,3	32,2	0,9	85,8
Finansiering og forsikring.....	4,1	443,2	3,8	364,0
Fast ejendom.....	9,1	989,7	6,7	646,8
Øvrige erhverv.....	6,9	743,1	5,8	556,2
<b>Erhverv i alt .....</b>	<b>56,0</b>	<b>6.055,9</b>	<b>56,9</b>	<b>5.454,3</b>
<b>Private .....</b>	<b>44,0</b>	<b>4.761,3</b>	<b>43,1</b>	<b>4.130,7</b>
<b>I alt .....</b>	<b>100,0</b>	<b>10.817,3</b>	<b>100,0</b>	<b>9.585,0</b>

Udlån og garantiforpligtigelser til "Fast ejendom" består primært af udlån fordelt på et betydeligt antal kommanditselskaber, hvor der dels er lagt vægt på finansiering af et solidt og afkastgivende aktiv, samt nogle formuende kommanditister som i alle tilfælde hæfter for sparekassens udlån og garantiforpligtigelser.

I sparekassens kreditpolitik fremgår det, at der altid skal etableres de bedst opnåelige sikkerheder.

Til investeringskreditter, dvs. udlånsfaciliteter bevilget til køb af værdipapirer er der indbygget en serviceklausul vedr. stop-loss. Denne serviceklausul forpligter sparekassen til at overvåge investeringsaftalen. Hvis aftalen jf. den indgåede aftale er i "gult eller rødt lys" tages der kontakt til kunden for at indgå aftale om nedlukning af ordningen eller yderligere indbetaling af kapital til sikkerhed. Det skal dog understreges, at der kun i begrænset omfang er ydet investeringskreditter til sparekassens kunder.

## **Store engagementer**

Engagementer der er større end 10 % af sparekassens basiskapital og derved klassificeres som store engagementer overvåges løbende. Summen af store engagementer udgør ultimo 2012 10,1 % af basiskapitalen og der er således kun 1 stort engagement.

## **Solvens reservation**

Nedskrivningsreglerne, i henhold til §§ 51 – 54 i bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter, hvoraf det fremgår, at der kun kan nedskrives, når der foreligger objektive indikationer for værdiforringelse (OIV), betyder, at ikke alle sparekassens kreditrisici afspejles i tab og nedskrivninger. Derfor foretager sparekassen en separat opgørelse over den interne risiko beregnet ud fra det enkelte engagements størrelse, værdien af eventuelt stillede sikkerheder samt en forsigtigt vurderet fremtidig betalingsevne.

Derudover laver sparekassen løbende en vurdering af øvrige svage engagementer, hvor der endnu ikke er OIV. Vurderingerne baseres på et forsigtighedsprincip.

Pengeinstitutter skal løbende opgøre sit individuelle solvensbehov. I det individuelle solvensbehov indgår kreditrisikoen som en betydelig faktor, hvorfor der løbende skal ske en opgørelse af risici på de største og de svageste kundeengagementer. Fra og med 2013 anvendes af Finanstilsynet en ny opgørelsesmetode – kaldet "Kreditreservationsmetoden". Der er valgfrihed omkring opgørelsesmetoden ultimo 2012, men Sparekassen Vendsyssel har valgt at benytte sig af Kreditreservationsmetoden i forbindelse med årsafslutningen 2012.

I Kreditreservationsmodellen skal reserveres 8 % af de vægtede poster til individuelt solvensbehov. Hertil skal reserveres den udækkede og ikke-nedskrevne del af de engagementer som udviser OIV eller har væsentlige svaghestegn uden der dog er indtruffet OIV.

Reservationen fra kreditrisici i henhold til Kreditreservationsmetoden udgør ultimo 2012 i alt 890,4 mio. kr. mod 974,6 mio. kr. (dog excl. Sparekassen Hvetbo) ultimo 2011, hvor sandsynlighedsmetoden blev anvendt.



Den samlede korrektivkonto vedr. udlån og garantier udgør ultimo 2012 i alt 800,8 mio. kr., og der er således afsat i alt 1.691,2 mio. kr. til afdækning af sparekassens kreditrisiko. På landbrugsengagementer udgør den samlede korrektivkonto og kreditreservation ultimo 2012 hhv. 273,3 mio. kr. og 195,4 mio. kr., hvilket svarer til 23,3 % af de samlede udlån og garantier til segmentet. Nedskrivninger og hensættelser udgør 13,6 %.

Branche	Udlån og garantier før nedskrivning / hensættelse	Individuelle nedskrivninger og hensættelser	Gruppevise nedskrivninger	Nedskrivning og hensættelser i % af udlån og garantier
Offentlige myndigheder	0,1	0,0	0,0	0,00
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	2.016,0	272,5	0,8	13,56
Industri og råstofudvinding	602,9	46,5	2,2	8,08
Energiforsyning	352,7	7,9	0,7	2,44
Bygge- og anlægsvirksomhed	563,6	63,7	3,3	11,89
Handel	497,5	50,1	1,1	10,29
Transport, hoteller og restauranter	324,1	59,6	0,7	18,60
Information og kommunikation	32,9	0,8	0,0	2,43
Finansiering og forsikring	522,3	49,8	2,5	10,01
Fast ejendom	1.063,8	46,5	3,4	4,69
Øvrige erhverv	799,1	54,6	1,4	7,01
Private	4.861,9	129,2	3,5	2,73
<b>I alt</b>	<b>11.637,0</b>	<b>781,2</b>	<b>19,6</b>	<b>6,88</b>

## Individuelle nedskrivninger

Som følge af erhvervsstrukturen i det markedsområde, hvori sparekassen opererer, har sparekassen betydelige udlån og garantier til landbruget. Disse udlån udgør i alt 2.016,0 mio. kr. svarende til 17,3 % af de samlede udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser. Det øgede udlån før nedskrivninger til landbrug skyldes delvist fusionen med Sparekassen Hvetbo A/S. Sparekassen Hvetbo A/S var kun i begrænset omfang eksponeret med finansiering til landbrugsbranchen, hvilket også er årsagen til, at Sparekassens Vendsyssels forholdsmæssige andel af det samlede udlån til landbruget er faldet fra 17,0 % i 2011 til 16,1 % i 2012.

Samlet set vurderes porteføljen at være solid og præget af en tilfredsstillende spredning på produktionsgrene. I forbindelse med den årlige gennemgang af engagementer er der i henhold til regnskabsreglerne foretaget en vurdering af nedskrivningsbehovet for de engagementer der udviser objektiv indikation for værdiforringelse. I vurdering af de enkelte landbrugs boniteter har sparekassen som udgangspunkt anvendt de af Finanstilsynet oplyste jordpriser på tkr. 145/ha. Der er dog enkelte tilfælde, hvor sparekassen har vurderet jordpriserne højere eller lavere, når dette er dokumenteret ud fra konkrete handler. Under alle omstændigheder er alle landbrugskunder som udviser svaghedstegn eller objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) nedskrevet og/eller solvensreserveret ned til tkr. 145/ha.

Produktionsgrenen "mælkeproducenter" har fortsat svære vilkår for at skabe rentabilitet i bedrifterne. Det skyldes dels en fortsat lav afregningspris for mælkeprodukter, og dels et stigende prisniveau for foder. Ydermere har en udfasning af mælkekvoten i år 2015 betydet, at der løbende er behov for en tilpasning af værdiansættelsen på mælkekvoter. Bl.a. med baggrund i ovennævnte har sparekassen ekstraordinært nedskrevet 53,5 mio. kr. på landbruget ultimo 2012. Den samlede korrektiv konto til branchen for landbrug, fiskeri, jagt og skovbrug udgør ultimo 2012 273,3 mio. mod 171,8 mio. ultimo 2011.

Selvom der er sket forbedringer af de nuværende afregningspriser inden for visse segmenter af landbruget, vil der fortsat være mange landmænd som har svært ved at få bedrifterne til at give overskud. Det har således i de senere år været nødvendigt, at sparekassen finansierede driftsunderskud for en række landmænd. Fremtidsudsigterne for alle landbrugsgrene er mere positive end i de forrige 2-3 år, hvorfor der forventes en positiv udvikling i langt de fleste landbrugsbedrifter. Ultimo 2012 er indtjeningsudsigterne for landbrugserhvervet generelt positive, og fra branchen ventes der generelt nu kun udfordringer for de største mælkeproducenter. Der vil dog stadig være enkelte bedrifter, hvor gældsbyrden er blevet for stor eller effektiviteten er for lav. Disse landbrug vil på sigt skulle afvikles. Det er ledelsens vurdering, at der i de bogførte nedskrivninger og i kreditreservationen i det væsentligste er taget højde for disse afviklingsbrug.

På privatkunder er der foretaget individuelle nedskrivninger, hvis kunden har misligholdt engagementet. Der er indregnet en aktuel vurdering af værdien af de stillede sikkerheder i nedskrivningsberegningen.

## **Gruppevise nedskrivninger**

De gruppevise nedskrivninger af udlånsp porteføljer foretages, når objektive indikationer viser værdiforringelse af udlånsp porteføljerne. Til beregning af disse gruppevise nedskrivninger anvendes en matematisk og statistisk model udarbejdet af brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter, der endvidere vedligeholder og udvikler modellen. Der opereres med 11 grupper, som er fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og ni grupper af erhvervs-kunder, hvor erhvervs-kunderne er opdelt efter branche. Modellen er verificeret som valid af Finanstilsynet, og sparekassen har vurderet, at modellens estimater passer på egne forhold. Til beregning af de gruppevise nedskrivninger indgår en række objektive faktorer som f.eks. tal for arbejdsløshed, udviklingen i boligpriser, renteutviklingen, tvangsauktioner, konkurser, brændstofpriser m.fl.

## **Rentenulstillede udlån**

Rentenulstillede udlån er ultimo 2012 indregnet i balancen med i alt 253,7 mio. kr. Ultimo 2011 udgjorde beløbet 187,0 mio. kr. Der nedskrives på alle engagementer som er helt eller delvist rentenulstillede.

Nedskrivningerne på rentenulstillede udlån udgør 374,0 mio. kr. Ikke i alle tilfælde er alle sikkerheder realiserede, og det vurderes, at engagementerne er tilstrækkelige nedskrevet.

## **Realiserede tab**

I 2012 har koncernen konstateret tab på 73,6 mio. kr. Heraf var der nedskrevet eller hensat i alt 69,4 mio. kr.

## **Markedsrisiko**

Markedsrisiko er risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsforshold. I sparekassens markedsrisiko indgår rente-, aktie- og valutarisiko. Bestyrelsen fastlægger de overordnede politiske rammer og principper for risikostyringen. Herudover modtager bestyrelsen løbende rapportering om udviklingen i risici samt udnyttelsen af de tildelte risikorammer. Sparekassens grundlæggende politik vedr. markedsrisiko er, at sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici der kan få indflydelse på sparekassens handlefrihed.

Sparekassen Vendsyssel har for hver risikotype, inden for markedsrisikoen, fastsat konkrete rammer, og det indgår således i risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og balanceret forhold mellem risici og afkast. Sparekassens samlede markedsrisiko styres på baggrund af instruks fra bestyrelsen til direktionen. Både direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering om sparekassens markedsrisici.

Markedsrisici i koncernen excl. sparekassen består af følgende:

### **Amanah Kredit:**

Renterisiko og valutarisiko på selskabets aktiver (udlån til kunder udstedt i EUR)

### **Spar Pantebrevsinvest:**

Renterisiko på selskabets aktiver (udlån til kunder udstedt i DKK) samt indirekte renterisiko på overtagne ejendomme.

### **Ejendomsselskabet Vendsyssel:**

Renterisiko på fastforrentet gæld til realkreditinstitutter samt indirekte renterisiko på ejendomsbesiddelser.

## **Renterisiko**

Den samlede renterisiko, dvs. tab eller gevinst for koncernen, hvis renten ændres med 1 procentpoint, udgør -14,0 mio. kr. svarende til -0,7 % af kernekapitalen efter fradrag. Størstedelen af renterisikoen stammer fra

obligationsbeholdningen, primært danske obligationer, fastforrentet funding og i mindre grad fra fastforrentede ind- og udlån.

Renterisikoen vurderes løbende ud fra sparekassens forventninger til den konjunkturmæssige situation og de makroøkonomiske forhold.

Renterisikoen styres overordnet på baggrund af instruks fra bestyrelse til direktion. Sparekassens renterisiko styres i dagligdagen af likviditetsafdelingen. Økonomiafdelingen rapporterer månedligt om renterisikoens sammensætning til sparekassens bestyrelse og direktion. Renterisikoen i koncernen excl. sparekassen rapporteres ikke med faste intervaller idet alle positioner er udenfor handelsbeholdningen og er derfor resultatet af en strategisk beslutning om hvordan selskaberne skal drives. Den samlede renterisiko i koncernen excl. sparekassen er meget begrænset i forhold til koncernens samlede kapitalforhold.

Gennemsnittet af den samlede renterisiko opgjort pr. måneds ultimo på moderselskabsniveau er i 2012 opgjort til -0,93 % af kernekapitalen efter fradrag.

## **Ejendomsrisiko (indirekte renterisiko)**

Koncernens ejendomsportefølje består af både domicil- og investeringsejendomme samt enkelte overtagne ejendomme. Sparekassen beskæftiger sig ikke med ejendomshandel som et led i den daglige drift.

Investeringsejendommene i porteføljen er anskaffet til udlejningsformål. Ejendomsrisiko er risikoen for, at der bliver prisfald på fast ejendom. Ejendomsrisikoen kan betragtes som en indirekte renterisiko, idet ejendomsmarkedet bl.a. er følsomt overfor ændringer i renteniveauet. Hele koncernens ejendomsportefølje bliver minimum 1 gang årligt gennemgået med henblik på korrekt værdiansættelse. Der laves en afkastberegning på hver enkelt ejendom, alternativt indhentes vurdering fra uafhængig ekstern ekspert.

## **Valutarisiko**

Koncernen påtager sig principielt ikke større risici i valutamarkedet for egen regning. Den samlede valutaposition udgør i alt 16,9 mio. kr. (netto) svarende til 0,9 % af kernekapitalen efter fradrag.

Valutarisikoen stammer almindeligvis fra positioner i EUR. Den væsentligste del af valutarisikoen vedrører udlån til kunder samt mellemværender med andre kreditinstitutter. Valutarisikoen i moderselskabet styres på baggrund af instruks fra bestyrelse til direktion. Direktionen modtager løbende rapportering herom.

## Aktierisiko

Sparekassen investerer en del af sine aktiver i aktier, som generelt er udsat for større risici end obligationer. Aktiebeholdning består af børsnoterede aktier og investeringsforeningsbeviser. Derudover er der unoterede aktier i en række sektorselskaber (DLR Kredit A/S, Sparinvest Holding A/S, PRAS A/S, SDC A/S m.fl.). Disse ejerandele kan sammenlignes med større pengeinstitutters datterselskaber, og investeringerne betragtes derfor ikke som værende en del af sparekassens samlede aktierisiko. Den samlede aktiebeholdning korrigeret for de fællesejede sektorselskaber og øvrige unoterede kapitalandele i lokale aktieselskaber udgør ultimo 2012 i alt 53,0 mio. kr. svarende til 2,8 % af kernekapitalen. Aktierisikoen styres på baggrund af instruks fra bestyrelse til direktion. Direktionen modtager løbende rapportering herom.

## Likviditetsrisiko

Sparekassens finansiering sker via dels indlån, garantkapital fra kunder, sparekassens øvrige egenkapital og dels via interbankmarkedet. Det er sparekassens strategiske målsætning, at udlån til kunder skal kunne finansieres via kunders indlån, puljeindlån og garantkapital. Denne målsætning er opfyldt. Kapitalfremskaffelse på interbankmarkedet foretages via optagelse af traditionelle lån i andre kreditinstitutter, udstedelse af obligationer og via efterstillet kapital i såvel DKK som EUR. Sparekassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, likvide værdipapirer og tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det likvide beredskab fastlægges med henblik på at sikre et stabilt og tilstrækkeligt likviditetsniveau, således sparekassen rettidigt kan honorere de betalingsforpligtelser som aktivitetsniveauet medfører.

Det er bestyrelsens strategiske målsætning, at sparekassens likviditetsoverdækning skal være på mindst 75 % i forhold til kravet i § 152 stk. i lov om finansiel virksomhed. Sparekassen har ultimo 2012 en likviditetsoverdækning på 134,1 % (koncernen = 133,7 %). Likviditetsberedskabet udgør 3.045 mio. kr. og kravet i henhold til lovgivningen udgør 1.303 mio.kr. Funding med restløbetid op til 12 mdr. udgør 656 mio. kr. Dette beløb modsvarer rigeligt af ovennævnte likviditetsberedskab, men refinansieres som udgangspunkt med nye låneaftaler.

I 2012 har sparekassen planmæssigt nedbragt udstedelser optaget med statsgaranti for i alt kr. 1,5 mia. kr., og i 2013 vil de resterende udstedelser med statsgaranti blive indfriet. Nationalbanken udvidede pengeinstitutternes mulighed for at optage 3-årige lån mod sikkerhedsstillelse i form af udlån af god kvalitet eller obligationer. Låneordningen i Nationalbanken har været udbudt i to omgange i 2012. Første gang i marts og anden gang i slutningen af september. Sparekassen udnyttede i september faciliteten med 500 mio. kr. mod sikkerhed i obligationer. Sparekassen kan således fremover belåne udlån med god bonitet, hvorved likviditetsberedskabet umiddelbart kan forøges med 500 mio. kr. Faciliteten indgår således i sparekassens langsigtede likviditetsberedskab.

Direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering om likviditetssituationen.

## Operationelle risici

Den operationelle risiko er den risiko, der er forbundet med at eksistere som pengeinstitut. Et økonomisk tab som følge af operationelle risici vil typisk kunne placeres i en af følgende kategorier:

- Menneskelige eller systemmæssige fejl
- Utilstrækkelige eller fejlagtige interne procedurer og processer
- Eksterne begivenheder, herunder juridiske risici

Årsagen til tabet kan f.eks. være fejlagtig eller manglende overholdelse af forretnings- og/eller arbejdsprocedurer, fejl eller nedbrud i teknisk udstyr eller software, kriminelle handlinger, brand og lign.

Tab som følge af operationelle risici vil derfor typisk være enkeltstående tilfælde, idet der vil blive analyseret på begivenheden og iværksat foranstaltninger til imødegåelse af fremtidige tilfælde. Eksempelvis anskaffelse af yderligere / nyere sikringssystemer i en filial efter et røveri.

Der er udarbejdet forretningsgange, IT sikkerhedsprocedurer mv. i sparekassen. Disse udvikles og forbedres løbende for at sikre sparekassen bedst muligt mod tab pga. operationelle risici. Finanstilsynet aflægger en rapport efter hvert ordinære tilsyn om eventuelle mangler i organisationen, forretningsgange mv. Eventuelle fejl/mangler udbedres i sparekassen umiddelbart herefter. Foreningen af Lokale Pengeinstitutter udsender jævnligt forslag til implementering af lovkrav i organisationen mv. Disse forslag sammenholdes med egne løsninger med henblik på endelig implementering af den mest optimale løsning.

## Rapportering

Der rapporteres til direktion og bestyrelse vedr. de forskellige risikoområder alt afhængig af underliggende volatilitet og sparekassens eksponering indenfor det enkelte område. Der rapporteres dagligt til direktionen vedr. likviditeten på moderselskabsniveau, idet der er store udsving fra dag til dag. Direktionen orienteres endvidere dagligt om den aktuelle balancesammensætning, for at kunne planlægge kapitalfremskaffelse mv. ud fra de kendte fremtidige ændringer til balancesammensætningen.

I henhold til instruksen fra sparekassens bestyrelse til direktionen rapporteres der månedligt til bestyrelse om nøgletal for renterisiko, valutarisiko, aktierisiko, solvens, overdækning i henhold til lov om likviditet. Endvidere orienteres bestyrelsen månedligt om overtræk større end DKK 300.000.

## 2. Anvendelsesområde

Denne rapport er gældende for Sparekassen Vendsyssel og det 100 % ejede datterselskab, Ejendomsselskabet Vendsyssel, samt Amanah Kredit A/S og Spar Pantebrevsinvest A/S hvor ejerandelen udgør 25 %.

Datterselskabet konsolideres fuldt ud ved udarbejdelse af koncernregnskab, hvor Amanah Kredit A/S og Spar Pantebrevsinvest A/S pro rata konsolideres. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter med ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med sparekassens (modervirksomheden) regnskabspraksis. Denne risikorapport omhandler derfor aktiviteterne i koncernen Sparekassen Vendsyssel. Koncernkonsolideringen i henhold til regnskabsbekendtgørelsen § 139 omfatter følgende selskaber:

Sparekassen Vendsyssel, cvr. nr. 64 80 68 15

Ejendomsselskabet Vendsyssel ApS, cvr. nr. 10 54 83 49

Amanah Kredit A/S, cvr. nr. 31 27 62 33

Spar Pantebrevsinvest A/S, cvr. nr. 27 08 43 38

Hovedaktiviteten i Ejendomsselskabet Vendsyssel ApS er ejendomsdrift, herunder udlejning af ejendomme til bl.a. Sparekassen Vendsyssel. Amanah Kredit A/S og Spar Pantebrevsinvest A/S finansierer ejendomme.

Alle beløb mv. i denne rapport er på koncernniveau med mindre andet er angivet. Balancesammensætningen på moderselskabs- og koncernniveau er meget ens. På koncernniveau er der lidt mindre udlån og lidt større ejendomsbesiddelser end på moderselskabsniveau. Udlånet i moderselskabet og merrisikoen på ejendommene på koncernniveau er indeholdt i opgørelsen af det individuelle solvensbehov. Sparekassens udgift til husleje i datterselskaberne er ikke elimineret i stresstesten og dermed i opgørelsen af det individuelle solvensbehov, men resultatet fra datterselskaberne elimineres. Herved sker der indirekte en stresstest på koncernniveau.

### 3. Basiskapital

Opgørelse af basiskapital, koncernniveau	1.000 kr.
<b>Kernekapital:</b>	
Aktiekapital/garantikapital/andelskapital	957.421
Overført overskud eller underskud	744.910
Primære fradrag i kernekapital:	
Foreslået garantudbytte	-27.249
Immaterielle aktiver	-27.193
Udsudte aktiverede skatteaktiver	-3.824
<b>Egentlig kernekapital efter primære fradrag</b>	<b>1.644.065</b>
Hybrid kernekapital (Bankpakke II lån)	298.558
<b>Kernekapital inkl. hybrid kernekapital efter primære fradrag</b>	<b>1.942.623</b>
Andre fradrag:	
Akkumulerede værdiændringer af sikringsinstrumenter ved sikring af betalingsstrømme	-414
Halvdelen af kapitalkravet i associeret virksomhed, der driver forsikringsvirksomhed	-3.333
Halvdelen af summen af kapitalandele > 10 pct.	-972
Halvdelen af summen af kapitalandele > 10 pct.	-45.065
<b>Kernekapital efter fradrag</b>	<b>1.892.839</b>
Supplerende kapital:	
Ansvarlig lånekapital	229.664
Opskrivningsshenlæggelser	400
<b>Basiskapital før fradrag</b>	<b>2.122.903</b>
Fradrag i basiskapital	
Halvdelen af kapitalkravet i associeret virksomhed, der driver forsikringsvirksomhed	-3.333
Halvdelen af summen af kapitalandele > 10 pct.	-972
Halvdelen af summen af kapitalandele > 10 pct.	-45.065
<b>Basiskapital efter fradrag</b>	<b>2.073.534</b>

Solvensprocenten for moderselskabet samt koncernen Sparekassen Vendsyssel er ultimo 2012 beregnet til 18,7 %.



## 4. Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital

I henhold til lovgivningen skal bestyrelse og direktion fastsætte det individuelle solvensbehov. I Sparekassen Vendsyssel er der implementeret en model til opgørelse af solvensbehovet. I modellen afsættes kapital indenfor 4 risikoområder (kreditrisiko, markedsrisiko, ejendomsrisiko og øvrige risici). Der henvises til punkt 5 i denne rapport for gennemgang af modellen til opgørelse af solvensbehovet og den tilstrækkelige basiskapital.

### Solvenskrav til kreditrisici

I koncernen Sparekassen Vendsyssel anvendes standardmetoden for kreditrisiko til beregning af de risikovægtede poster, som kan fordeles således:

1.000 kr.	Risikovægtede poster	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
Vægtede poster med kreditrisiko i alt	9.471.692	757.735
Institutter	292.878	23.430
Erhvervsvirksomheder mv.	4.001.133	320.091
Detailkunder	4.473.540	357.883
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	225.197	18.016
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	176.608	14.128
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	302.336	24.187

### Solvenskrav til markedsrisici

Risikovægtede poster med markedsrisiko

1.000 kr.	Risikovægtede poster	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
Vægtede poster med markedsrisiko i alt	627.894	50.231
Gældsinstrumenter	514.676	41.174
Aktier	96.323	7.706
Valutakursrisiko	16.895	1.351

### Solvenskrav til operationel risiko

Sparekassen Vendsyssel anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til den operationelle risiko.

1.000 kr.	Risikovægtede poster	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
Vægtede poster med operationel risiko i alt	994.579	79.566

## 5. Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m.

### Den interne proces

I henhold til lovgivningen fastsætter bestyrelse og direktion sparekassens og koncernens internt opgjorte solvensbehov. Direktion og bestyrelse har kvartalsvise drøftelser omkring fastsættelse af solvensbehovet. Drøftelsen tager udgangspunkt i et notat udfærdiget af de ansvarlige for økonomi- og kreditfunktionerne. Notatet indeholder forslag til størrelsen på solvensbehovet, herunder forslag til valg af stressvariabler, stressniveauer og eventuelle risikoområder. Direktionen udfærdiger herefter i samarbejde med økonomi- og kreditcheferne det endelige oplæg til drøftelse på bestyrelsesmødet. På baggrund af denne drøftelse træffer direktion og bestyrelse herefter i fællesskab afgørelsen om fastsættelse af det individuelle solvensbehov og nødvendige basiskapital i henhold til § 124, stk. 1 og 4.

### Metode

Solvensbehovet opgøres i henhold til kreditreservationsmodellen (8+ modellen), der omfatter de risikotyper, som det vurderes at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgetter.

I opgørelsen af det nødvendige solvensbehov tages der udgangspunkt i en skabelon udarbejdet af Lokale Pengeinstitutter samt i Finanstilsynets "Vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for pengeinstitutter". Det er ledelsens vurdering, at opgørelsen af det nødvendige solvensbehov er tilstrækkelig til at dække sparekassens risici, når der tages udgangspunkt i førnævnte skabelon og vejledning.

Følgende model anvendes til fastsættelse af solvensbehovet

		1.000 kr.	%
	Søjle I kravet (8 % af de risikovægtede poster)		
+	Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)		
+	Udlånvækst (Kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)		
+	Kreditrisici, heraf Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer Øvrige kreditrisici Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer Koncentrationsrisiko på brancher		
+	Markedsrisici, heraf Renterisici Aktierisici		

	Valutarisici		
+	Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)		
+	Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)		
+	Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav		
	<b>Nødvendig basiskapital i alt</b>		

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter sparekassens opfattelse dækkende for alle de risiko-områder, lovgivningen kræver, at ledelsen skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at koncernen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt basiskapitalen er tilstrækkelig til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen Vendsyssel en del af den generelle fastlæggelse af solvensbehovet. Ledelsen vurderer derfor minimum hvert år, hvordan vækstforventningerne påvirker opgørelsen af solvensbehovet. Konkret vil det i modellen betyde, at ledelsen skal skønne over den fremtidige vækstprocent, vækstens gennemsnitlige solvensvægt og indtjeningsmarginal efter skat.

Vækstforventningernes beregnede solvensbelastning vil i modellen slå direkte igennem på solvensbehovet i form af et tillæg. Dog ses der bort fra solvensbelastningen i de tilfælde, hvor der allerede er taget initiativ til en kapitaludvidelse, der vil kunne absorbere udlånsvæksten.

## 6. Opdeling af solvensbehovet på risikokategorier

Den nødvendige basiskapital og opgjorte solvensbehov pr. 31. december 2012 kan specificeres således:

	1.000 kr.	%
Søjle I kravet ( 8 % af de risikovægtede poster)	885.957	8,00
+	0	0,00
+	0	0,00
+	202.354	1,83
+	0	0,00
+	0	0,00
+	0	0,00
+	0	0,00
+	0	0,00
<b>Nødvendig basiskapital i alt</b>	<b>1.088.310</b>	<b>9,83</b>

## 7. Kommentering af koncernens solvensbehov

Punkt 5 i denne rapport viser samtlige punkter der tages stilling til i forbindelse med opgørelse af kapitalbehovet. Såfremt et punkt ikke er nævnt i nedenstående gennemgang er det udtryk for at der ikke er fundet behov for kapitalreservation til netop dette punkt.

### Indtjening

Sparekassen har de seneste 5 år realiseret en indtjening fra den primære drift på mere end 200 mio. Den primære drift defineres som nettorente- og gebyrindtægter + andre driftsindtægter – udgifter til personale og administration – afskrivninger på immaterielle og materielle aktiver. Oversigten fremgår af ledelsesberetningen i sparekassens årsrapport. Sparekassen forventer i 2013 et resultat af den primære drift på 360 – 410 mio. kr.

Det vurderes, at den forventede primære indtjening er tilstrækkelig til at imødegå den umiddelbare risiko på porteføljen af udlån og garantier. Der af sættes derfor ikke yderlige kapital til dækning heraf.

### Udlånsvækst

Der har i de seneste 5 år været en moderat udlånsvækst i sparekassen. Udlånsvæksten på 13,3 % i 2012 er dog præget af fusionen med Sparekassen Hvetbo A/S. Udlånsvæksten korrigeret for denne fusion er 0,1 %. I 2013 forventes stadig lav efterspørgsel efter udlån, hvorfor summen af udlån og garantier ultimo 2013 forventes på niveau med ultimo 2012. Der afsættes derfor ikke kapital til dækning af udlånsvækst.

### Kreditrisici

I opgørelsen af den nødvendige kapital til dækning af kreditrisici der ikke er dækket af søjle I kravet er der lavet en vurdering af det forsigtigt opgjorte tab på alle engagementer der overstiger 2 % af basiskapitalen efter fradrag, hvilket svarer til engagementer på koncernbasis der efter eventuelle nedskrivninger og hensættelser overstiger 41,4 mio. kr.

Endvidere er der gennemført en vurdering af kreditkoncentrationsrisikoen på store engagementer og brancher.

De gennemførte vurderinger af koncernens kreditrisici har medført et kapitalbehov på 202,4 mio. kr.

## Markedsrisici

Opgørelsen af den tilstrækkelige basiskapital til dækning af markedsrisici skal dække risikoen for tab som følge af at dagsværdien af de finansielle aktiver og – passiver ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene.

Koncernens markedsrisici er og har altid været meget beskedne.

Kapitalbehov til potentielle markedsrisici skal vurderes i forhold til bestyrelsens instruks til direktionen på de enkelte områder.

Det vurderes at det ikke er nødvendigt at reservere kapital til dækning af markedsrisici.

## Likviditetsrisici

I henhold til Finanstilsynets vejledning til opgørelse af solvensbehovet skal der ske en stresstest af likviditeten.

I sparekassen, og dermed koncernen har vi valgt at udføre denne stresstest ved at opgøre

likviditetsoverdækningen i henhold til Lov om Finansiell virksomhed § 152, hvor likviditeten fra professionelle investorer ikke medregnes. Såfremt den stressede likviditetsoverdækning er større end det interne

likviditetsmål skal der ikke tillæg til solvensbehovet. Dette er tilfældet ultimo 2012.

## Operationelle risici

Med baggrund i en vurdering af koncernens organisation, forretningsmodel, funktionsadskillelse, anvendelse af IT mv. er der ikke behov for at afsætte yderligere kapital til dækning af operationelle risici.

## 8. Lovbestemte krav

Der er ingen tillæg til solvensbehovet pga. lovbestemte krav da det individuelle solvensbehov er beregnet til mere end 8 % og koncernen ikke er blevet påbudt et individuelt fastsat solvenskrav.

## 9. Solvensprocent og basiskapital

De samlede kapitalforhold og solvensmæssige overdækning i koncernen udgør ultimo 2012 følgende:

Basiskapital	2.073.534
Vægtede poster i alt	11.074.458
Faktisk solvens ultimo 2012, pct.	18,7
Tilstrækkelig basiskapital	1.088.310
Solvensmæssig overdækning	985.224
Solvensbehov, pct.	9,8
Solvensmæssig overdækning i pct. point	8,9

## 10. Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov

I sparekassen er der en intern målsætning om, at den solvensmæssige overdækning altid skal være minimum 5 procentpoint, der defineres som den faktiske solvensprocent i forhold til det internt opgjorte solvensbehov. Såfremt det internt opgjorte solvensbehov er beregnet til mindre end 8 % skal den solvensmæssige overdækning udregnes i forhold til det lovmæssige minimumskrav på 8 %.

## 11. Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter

Koncernen har ingen spekulative afledte finansielle instrumenter. Når afledte finansielle instrumenter anvendes, sker det kun til afdækning af bestående risici f.eks. rente- eller valutarisiko. Derudover er der indgået en række swapaftaler og valutaterminsforretninger med kunder, som er 100 % afdækket via anden finansiel samarbejdspartner. På swapaftaler og valutaterminsforretninger er der således ingen markedsrisiko, men udelukkende kreditrisiko. Se note 29 i sparekassens Årsrapport 2012 for flere oplysninger.

## 12. Kreditrisiko

Ved definition af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer følges bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 51-54, hvortil henvises.

Den samlede værdi af eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktionen andrager ultimo 2011 i alt 13,69 mia. kr.

### Vægtede poster med kreditrisiko

1.000 kr.	Risikovægtede poster med kreditrisiko 2012					
	1. kvartal.	2. kvartal.	3. kvartal.	4. kvartal.	Gennemsnit	Kapitalkrav 4. kvartal (8% af vægtede poster)
Vægtede poster med kreditrisiko i alt	8.882.982	8.785.144	8.795.239	9.471.692	8.983.764	757.735
Institutter	279.393	259.804	313.283	292.878	286.340	23.430
Erhvervsvirksomheder mv.	3.437.611	3.451.361	3.703.280	4.001.133	3.648.346	320.091
Detailkunder	4.005.274	4.165.636	3.952.469	4.473.540	4.149.230	357.883
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	204.228	202.109	188.977	225.197	205.128	18.016
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	394.540	204.639	194.113	176.608	242.475	14.128
Dækkede obligationer	159.095	120.828	131.550	0	102.868	0

Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	0	0	0	0	0	0
Eksponeringer i andre poster, incl. aktiver uden modparter	402.871	380.767	311.567	302.336	349.385	24.187

Ovenstående eksponeringer opdelt geografisk og fordelt på væsentlige eksponeringskategorier er ikke belyst, da 95 % eller mere af de samlede eksponeringer er i Danmark.

Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk opgøres på baggrund af kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 3. Heraf følger, at fordring klassificeres som misligholdt når der har været restancer uafbrudt i 90 dage og med minimum 1.000 kr. for så vidt angår detailkunder og 10.000 kr. for så vidt angår øvrige modparter.

## Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori

1.000 kr.	Central-regeringer eller centralbanker	Regionale eller lokale myndigheder	Institutter	Erhvervs-virksomheder mv.	Detail-kunder	Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	0	1.247.344	623.330	57.710	13.373	0	1.941.757
Industri og råstofudvinding	0	0	0	337.357	256.815	12.025	25	0	606.222
Energiforsyning	0	0	0	208.161	133.349	4.768	0	0	346.278
Bygge og anlæg	0	0	0	333.081	223.133	31.510	2.141	0	589.865
Handel	0	0	0	175.624	364.117	24.577	5.986	0	570.304
Transport, hoteller og restauranter	0	0	0	70.722	202.094	10.031	6.100	0	288.947
Information og kommunikation	0	0	0	8.870	39.045	1.767	23.181	0	72.863
Finansiering og forsikring	221.764	0	592.299	557.701	79.406	7.482	576	68.080	1.527.308
Fast ejendom	0	0	0	654.586	416.352	32.453	2.317	0	1.105.708
Øvrige erhverv	0	0	0	599.166	393.124	50.477	8.891	818.665	1.870.323
I alt erhverv	221.764	0	592.299	4.192.612	2.730.765	232.800	62.590	886.745	8.919.575
Private	0	0	0	313.420	5.103.852	411.359	68.293	0	5.896.924
I alt	221.764	0	592.299	4.506.032	7.834.617	644.159	130.883	886.745	14.816.499



## Eksponeeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeeringskategori

1.000 kr.	Anfordring	0 – 3 mdr.	3 mdr. – 1 år	1 – 5 år	Over 5 år	I alt
Centralregeringer eller centralbanker	200.658	0	21.106	0	0	221.764
Regionale eller lokale myndigheder	0	0	0	0	0	0
Institutter	417.979	0	0	0	174.320	592.299
Erhvervsvirksomheder mv.	455.797	1.090.307	1.026.443	696.227	1.237.258	4.506.032
Detailkunder	1.268.298	970.671	682.276	1.880.916	3.032.456	7.834.617
Eksponeeringer sikret ved pant i fast ejendom	164.875	67.330	69.022	116.995	225.937	644.159
Eksponeeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	13.109	23.441	12.145	22.499	59.689	130.883
Eksponeeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	0	427.493	0	0	459.252	886.745
I alt	2.520.716	2.579.242	1.810.992	2.716.637	5.188.912	14.816.499

## Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher:

1.000 kr.	Misligholdte fordringer ifølge kapitaldækningsbekendtgørelsen bilag 3 punkt 21. (overtræk / restancer > 1.000 dkk)	Værdiforringede udlån og garantier	Udlån og garantier med væsentlige svagheder	Nedskrivninger og hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden *
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	13.373	387.040	127.509	273.302	116.461
Industri og råstofudvinding	25	134.634	37.406	48.649	17.346
Energiforsyning	0	17.833	51.815	8.520	6.255
Bygge- og anlæg	2.141	123.112	59.116	67.049	33.809
Handel	5.986	48.633	44.599	51.244	25.689
Transport, hoteller og restauranter	6.100	43.918	26.967	60.326	31.755
Information og kommunikation	23.181	548	3.804	750	-43
Finansiering og forsikring	576	83.318	42.072	52.331	31.035
Fast ejendom	2.317	80.876	75.877	49.925	16.103
Øvrige erhverv	8.891	137.537	19.649	55.977	-5.129
I alt erhverv	62.590	1.057.449	488.814	668.073	273.281
Private	68.293	264.990	140.909	132.687	13.123
I alt	130.883	1.322.438	629.723	800.760	286.404

\*Udgiftsførte beløb beregnes som: Nedskrivninger / hensættelser ultimo indeværende år fratrukket nedskrivninger / hensættelser ultimo året før tillagt endeligt tabt (afskrevet) i året.

Opgørelse af den samlede værdi af henholdsvis misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer fordelt på betydende områder undlades, idet ca. 98 % af eksponeringerne er i Danmark.

## Bevægelser på misligholdte og værdiforringede fordringer

Beløb i 1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger og hensættelser		Gruppevise nedskrivninger og hensættelser	
	Udlån	Garantidebitorer	Udlån	Garantidebitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	551.341	18.928	16.812	0
Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	285.159	10.813	2.786	0
Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-17.798	-1.647	-2.976	0
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	-65.672	0	0	0
Andre reguleringer	0	0	3.016	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	753.030	28.094	19.638	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	1.532.237	280.864		

### 13. Kreditvurderingsbureauer

Der anvendes ikke en direkte ratingmetode på baggrund af rating hos et godkendt ratingbureau.

### 14. Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden

IRB-metoden anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

## 15. Markedsrisiko

### Opgørelse af solvensrisici på poster med positionsrisiko

Opgørelse af solvensrisici på markedsrisikoområdet	1.000 kr. (vægtet beløb)	Kapitalkravet (8 pct. af vægtet beløb)
Poster med positionsrisiko: Gældsinstrumenter	514.676	50.231
Aktier mv. (inkl. kollektive investeringsordninger)	96.323	7.706
Råvarer	0	0
Poster med: Valutaposition	16.895	1.351

## 16. Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)

VaR-modeller anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

## 17. Operationel risiko

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal pengeinstitutterne kapitalmæssigt afdække operationelle risici. Kapitalkravet til de operationelle risici skal dække: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedure, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

Koncernen anvender basisindikatormetoden, jf. kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 18, til opgørelse af kapitalkravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici opgøres til 15 pct. af de gennemsnitlige "basisindtægter" de seneste 3 år. Basisindtægterne er summen af nettorenteindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter.

Koncernen gennemfører imidlertid løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under opgørelse af solvensbehovet.

## 18. Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen

Sparekassen Vendsyssel har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektoraktieselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt, afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Sparekassen Vendsyssel har udover aktier i sektorselskaber aktier i selskaber i lokalområdet. Disse aktier er anskaffet ud fra et ønske om at støtte initiativer i lokalområdet og sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen, reguleringer i den bogførte værdi af aktierne tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Af den samlede aktiebeholdning på t.kr. 438.368 udgør aktier i handelsbeholdningen i alt t.kr. 53.029.

Handelsbeholdningen består hovedsageligt af aktier noteret på børser i Danmark.

De unoterede aktier i alt tkr. 385.339 kan specificeres således:

Beløb i 1.000 kr.	Kursværdi 31.12.2012	Ikke realiserede gevinster og tab i 2012	Realiserede gevinster og tab som følge af salg eller likvidation i 2012
EDB centraler mv.	45.551	-6.876	0
Investeringsforeninger	42.027	351	0
Realkreditselskaber	265.985	13.420	0
Pensionsselskaber	2.271	23	0
Øvrige	29.504	2.008	-3
I alt	385.339	8.926	-3

## 19. Renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen

Renterisikoen opgøres som det tab / den gevinst som koncernen vil få ved en rentestigning på 1 procentpoint. Koncernens eksponering for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen består hovedsageligt af fast forrentede danske obligationer samt fastforrentede gældsposterobligationer og i mindre grad udlån og indlån. Koncernens samlede renterisiko udgør -14,0 mio. kr. svarende til -0,7 % af kernekapitalen efter fradrag. Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen udgør -31,7 mio. kr.

Udviklingen i renterisikoen for hver af delementerne, indlån og andre gældsposter, udlån og obligationer rapporteres til bestyrelse og direktion månedligt.

Nedenstående skema viser de samlede positioner udenfor handelsbeholdningen hvorpå der er renterisiko.

Beløb i 1.000 kr.	Markedsværdi	Renterisiko
Fastforrentet udlån	174.464	12.253
Fastforrentet indlån	2.082.085	-30.893
Fastforrentede gældsposter	1.817.534	-17.098
Renterisiko udenfor handelsbeholdningen i alt	4.046.181	-31.738

## 20. Securitiseringer

Der anvendes ikke securitiseringer i koncernen.

## 21. Kreditrisiko i IRB-institutter

IRB-metoden anvendes ikke i koncernen.

## 22. Kreditreducerende metoder

Koncernen anvender hverken balanceført netting eller netting under stregen.

Sparekassen Vendsyssel har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillelse prioriteret at modtage finansielle sikkerheder indenfor følgende hovedområder:

Indlånsmidler i såvel DKK som valuta  
Obligationer og gældsinstrumenter  
Investeringsforeningsbeviser  
Børsnoterede aktier

Idet Sparekassen Vendsyssel ikke har markedsført sig kraftigt med henblik på etablering af investeringskreditter med pant i de købte værdipapirer er mængden af finansielle sikkerheder i sparekassen forholdsvis begrænset. Den traditionelle sikkerhedsstilling i form af en eksisterende beholdning af værdipapirer praktiseres når det er muligt.

Sparekassens politik for værdiansættelse af finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen er en konservativ markedsværdibetragtning. Der er faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De beskrevne procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i kreditafdelingen.

Koncernen anvender den udbyggede metode som kreditreducerende teknik. Det medfører, at kapitalbelastningen af et engagement kan reduceres, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder, der er udstedt af virksomheder eller lande med en særlig god kreditrating.

Endvidere anvendes garantier som kreditrisikoreducerende middel såfremt garantien er udstedt af følgende typer af modparter:

Centralregeringer og centralbanker  
Regionale og lokale myndigheder  
Pengeinstitutter og realkreditinstitutter

## Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.

Nedenstående tabel viser de samlede eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder samt garantier og kreditderivater ultimo 2012:

1.000 kr.	Eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder	Eksponeringer dækket af garantier og kreditderivater
Erhvervsvirksomheder mv.	55.385	12.330
Detailkunder	79.739	1.009
Eksponeringer sikret ved pant i fast	0	22

ejendom		
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	812	0
I alt	135.936	13.361

## 23. Avancerede målemetoder til opgørelse af operationen risiko

Der anvendes ikke avancerede målemetoder til opgørelse af den operationelle risiko i koncernen.